

SENSORVEILEDNING

Emnekode og semester/år:

SGO2100, vår 2023

Eksamensordning:

skriftlig skoleeksamen / hjemmeeksamen / emneoppgave oppgitt tema / emneoppgave selvvalgt tema

Om eksamen ved SGO: En god besvarelse inneholder solid kunnskap, logisk argumentasjon og ryddig disposisjon. Besvarelsen av en drøftingsoppgave skal være diskuterende, analytisk og koble ulike deler av pensum.

1. Besvarelsen svarer på oppgaveteksten på en presis og utfyllende måte.
2. Besvarelsen viser kunnskap.
3. Besvarelsen skal være velskrevet: sammenhengende med godt akademisk språk.
4. Viktige begreper - de som er i kjernen av besvarelsen – skal defineres.
5. Besvarelsen skal vise analytiske evne og refleksjon.

Emnespesifikk beskrivelse:

Dette er et introduksjonskurs som retter søkelyset mot byer som bosted og arbeidssted, som knutepunkt og som arena for mangesidige aktiviteter. Studentene blir introdusert for mange ulike sider ved byer og byutvikling, men det fokuseres på noen temaer:

- Teorier og empirisk kunnskap om byenes rolle i samfunnsutviklingen, både historisk og i dag. Byenes økonomiske, sosiale, kulturelle betydning.
- Virkninger av sosiale, kulturelle og økonomiske endringer, for eksempel befolkningsutvikling, økonomisk ulikhet, segregasjon, flytting, arbeidsreiser og 'elektronisk mobilitet'.
- Byenes sosiale og kulturelle karakter. Her presenteres eldre og nyere kunnskap om persepsjon ("mental maps"), atferd, livsmønstre og levekår i byer.
- Menneskelige kulturers betydning for byers utvikling, og betydningen av forestillinger og representasjoner om byen for menneskers handlinger og valg, for eksempel når det gjelder flytting.
- Byplanlegging og bypolitikk, der det fokuseres på bærekraftig byutvikling (både miljømessig og sosial bærekraft) og utvikling av "entreprenørpolitikk", det vil si politikk som søker å fremme byenes konkurransekraft.
- Framveksten av moderne byplanlegging, hvordan synes på byplanlegging har endret seg, og hva som er de viktigste utfordringene i dag.

I dette emnet bruker vi ofte Oslo og europeiske byer som eksempler, men mye av undervisningen og pensumlitteraturen behandler byutvikling som et internasjonalt fenomen, inkludert utviklingen i byer i det globale sør.

Oppgavespesifikk beskrivelse:

Oppgavesettet består av tre typer oppgaver, som gis ulik vekt ved fastsettelse av karakter. De tre oppgavetyperne er flervalgsoppgaver (gis vekt tilsvarende 20%), kortsvarsoppgaver (30%) og langsvarsoppgaver (50%). Kandidatene skal besvare alle flervalgsoppgavene, 3 av 6 kortsvarsoppgaver og 2 av 3 langsvarsoppgaver. Nedenfor er det gitt en veiledning til hvordan besvarelsene av kortsvarsoppgavene og langsvarsoppgavene skal vurderes. For flervalgsoppgavene er svarene gitt og poengverdier beregnet.

Flervalgsoppgaver (20%): Svaret er gitt.

Kortsvarsoppgaver (30%): Dette er korte forklaringer av begreper (maks. 200 ord per begrep). 3 av 6 oppgaver skal besvares. Nedenfor følger en kort forklaring av hva som forventes for hvert av begrepene.

1. *Hagebykonseptet:* Kandidaten bør gjøre rede for prinsippene, eller hovedtrekkene, i hagebykonseptet til Ebenezer Howard. Det er en styrke om besvarelsen nevner både de fysiske og sosiale aspektene, og eventuell hagebykonseptets betydning i byplanleggingen mer generelt.
2. *Suburbanisering:* Kandidaten bør forklare betydningen av begrepet suburbanisering og gjøre rede for noen hovedforklaringer (f.eks. utviklingen i transportteknologi og boligpreferanser i ulike deler av befolkningen). Det er en styrke om kandidaten nevner diskusjonen og kritikken av suburbanisering.
3. *Bærekraftig mobilitet:* Kandidaten bør gjøre rede for hva dette betyr, for eksempel at det er former for mobilitet som har lave utslipp av klimagasser og ellers er gunstige for klima og miljø (som gange, sykling og bruk av offentlig transport), sammenlignet med andre typer mobilitet (som bilbruk og flyreiser). Det er en styrke om kandidaten nevner forholdet mellom miljømessig bærekraft og sosial bærekraft (f.eks. ulike gruppers tilgang til reisemidler i hverdagen).
4. *Drabantbyer:* Kandidaten bør forklare hva en drabantby er og kort gjøre rede for drabantbyenes historie, som byplanmodell. Det er fint om kandidaten nevner drabantbyenes utfordringer og muligheter i dag.
5. *Agglomerasjonsfordeler:* Kandidaten bør forklare hva agglomerasjonsfordeler er og hvorfor de oppstår. Det er en styrke om kandidaten også skriver noe om hvorfor dette er et tema i byutvikling, politikk og forskning.
6. *Uformell byutvikling («informality»):* Kandidaten bør forklare hva uformell byutvikling dreier seg om, i kontrast til mer formelle siden ved byutviklingen, særlig med tanke på byer i det globale sør. Positive og negative sider ved uformell byutvikling kan også nevnes.

Langsvarsoppgaver (50%): Dette er en oppgavetype der det forventes en lengre drøfting (maks. 1000 ord). 2 av 3 oppgaver skal besvares. Nedenfor følger en kort forklaring av hva som forventes i hver av oppgavene.

1. Hva er gentrifisering? Gjør rede for begrepet og de viktigste forklaringene. Diskuter dessuten hvordan gentrifisering kan påvirke graden av sosio-økonomisk segregasjon i byer.

Kandidaten bør forklare hva gentrifisering går ut på, det vil si de ulike endringene som forbindes med gentrifisering. De viktigste forklaringsmodellene bør også nevnes. Derne st forventes det at besvarelsen inneholder en diskusjon av sammenhengene mellom gentrifisering (og dens ulike faser) og sosio-økonomisk segregasjon (begrepet segregasjon bør også forklares kort). Det er fint om kandidaten bruker eksempler. Dette temaet er behandlet både i ulike deler av pensum, men særlig i boka «Urban Geography».

2. Hva er den kreative klassen? Forklar hvordan ideen om den kreative klassen har fått betydning i byplanlegging og bypolitikk. Gi gjerne eksempler.

Kandidaten bør her forklare hva begrepet betyr og hovedtrekkene i Richard Floridas teori. Derne st bør besvarelsen dreie seg om hvorfor og hvordan denne teorien har fått betydning for byplanlegging og politikk, og her er det fint om kandidaten både tar opp de politiske-økonomiske aspektene og det som dreier seg om fysisk byutvikling og arkitektur. Her er det mange muligheter til å gi eksempler, og Floridas teori er nevnt i ulike deler av pensum (f.eks. i boka «Cities and Economies» og i «Kompakt byutvikling») og flere ganger i forelesningsrekken.

3. Hva var bakgrunnen for framveksten av moderne byplanlegging? Beskriv gjerne noen av de ideene, modellene og metodene som ble utviklet, og hvordan de skulle løse datidens problemer.

Kandidaten bør her forklare hvorfor og hvordan den moderne byplanleggingen oppstod (slik Peter Hall forklarer dette i «Cities of Tomorrow»). De viktigste byplanmodellene, ideene og «utopiene» bør nevnes, som hagebykonseptet, Le Corbusiers byplanmodeller, Radburnmodellen/nabolagsenheten, m.m. Besvarelsen bør fokusere på hovedtrekkene i modellene og hvordan de skulle løse datidens problemer (som dårlige levekår og helse, sosiale problemer, trafikk-/transportproblemer, m.m.). Det er en fordel om kandidaten kan diskutere de ulike modellene opp mot hverandre (med fokus på styrker og svakheter). Dette temaet er behandlet før og fremst i boka «Cities of Tomorrow», men er også nevnt i «Urban Geography».

Generelt forventes det at kandidatene forklarer begreper, reflekterer og diskuterer, ved å trekke inn ulike deler av pensum. Det forventes ikke at studentene skal oppgi presise referanser, men det er en styrke om de knytter argumentene til teoretikere og forskere, samt til spesifikke tekster. Det er en fordel om besvarelsene bruker eksempler, fra tilleggsstoffet på Canvas, andre kilder eller egne observasjoner.